

AKNÉ A KYSELINA MLÉČNÁ

MUDr. Ivana Krajsová, MBA

Kožní klinika Všeobecné fakultní nemocnice a 1. LF UK Praha

Akné je časté kožní onemocnění, na jehož vzniku se podílejí zejména genetické faktory, hormonální vlivy a osídlení kůže bakteriemi *Propionibacterium acnes* a *Staphylococcus epidermidis*. V současné době je k dispozici široké spektrum léčebných prostředků, které tlumí tvorbu mazu a mají protizánětlivé a keratolytické účinky. Častým nežádoucím účinkem léčby je přesušená, podrážděná a olupující se kůže. Prostředky léčebné kosmetiky obsahující kyselinu mléčnou obnovují hydrataci, zklidňují podráždění, zmírňují olupování kůže a jsou kompatibilní s retinoidy, benzoylperoxidem i lokálními antibiotiky, které jsou používány k cílené zevní terapii akné.

Klíčová slova: akné, nežádoucí účinky léčby, kyselina mléčná.

ACNE AND LACTIC ACID

Acne is a frequent disease of the skin. It has a complex etiopathogenesis, where genetic and hormonal factors are predominant. Further, bacteria like *Propionibacterium acnes* and *Staphylococcus epidermidis* settled in the skin play important roles, too. Broad spectrum of substances suppressing production of sebum, having also an anti-inflammatory and/or keratolytic effects are currently available. However, these substances often have side effects resulting in irritated, extremely dry skin, frequently peeling off, too.

Medicinal cosmetics containing the lactic acid provide skin with rehydration. They turn down the skin irritation and peeling. As far as they are compatible with retinoids, benzoylperoxide, as well as with topical antibiotics, they can be used in concomitant dermatologically and beauty care.

Key words: acne, side effects of treatment, lactic acid.

Dermatol. praxi 2007; 1(4): 166

Akné patří mezi nejčastější kožní onemocnění. Začíná v pubertě a v dospělosti ve většině případů mizí. Postihuje oblasti bohaté na mazové žlázy, zejména kůži obličeje a horních partií trupu. Onemocnění je charakterizováno nadměrnou produkcí mazu, poruchou rohovění s tvorbou otevřených a uzavřených komedonů, vznikem zánětlivých papulopustul, nodulů i abscesů. Na vzniku akné se podílejí především genetické faktory, hormonální vlivy i osídlení kůže bakteriemi *Propionibacterium acnes* a *Staphylococcus epidermidis*.

Akné způsobuje často závažný kosmetický problém i vzhledem k tomu, že se objevuje ve velmi citlivém životním období. Navíc při nevhodné nebo nedostatečné léčebné péči může zanechávat doživotní jizvy. I když ve většině případů v dospělosti akné odezní, u disponovaných jedinců, například u lidí s mastným typem pleti, může v mírné formě přetrvávat i celý život.

V posledních letech došlo k velkému rozšíření spektra léčebných prostředků u akné. Většinou mají keratolytický a protizánětlivý účinek nebo tlumí tvorbu mazu. Typickým a častým nežádoucím účinkem

bývá přesušená a olupující se kůže. Intenzivní léčba akné proto vyžaduje šetrnou doplňkovou péči, která zklidňuje a hydratuje vysušenou kůži a je přitom kompatibilní s aplikovanými léčebnými prostředky.

Kyselina mléčná je přirozený hydratační faktor kůže, pomáhá udržovat ochranný kyselý kožní plášť, má antibakteriální a protizánětlivé účinky a v závislosti na koncentraci i keratolytické účinky. Prostředky léčebné kosmetiky obsahující kyselinu mléčnou jsou proto vhodným doplňkem léčby akné. Obnovují hydrataci pokožky, zklidňují podráždění a zmírňují nepříjemné olupování kůže. Kyselina mléčná současně potlačuje množení bakterií, zejména *Propionibacterium acnes*. Svými keratolytickými účinky uvolňuje rohovinové zátky ve folikulech a brání tak vzniku otevřených i uzavřených komedonů. Je kompatibilní

s klasickými léčebnými prostředky proti akné, jako jsou benzoylperoxid, retinoidy, nebo lokální antibiotika. Nezhoršuje nežádoucí účinky těchto preparátů, naopak většinou efektivitu této léčby posiluje. Léčebnou kosmetiku s kyselinou mléčnou je možné používat i samostatně u mírných forem akné a ideální je pro smíšený a mastný typ pleti se sklonem k tvorbě ojedinělých zánětlivých papulopustul a komedonů. Není kontraindikována ani v graviditě nebo v průběhu laktace.

MUDr. Ivana Krajsová, MBA

Kožní klinika Všeobecné fakultní nemocnice a 1. LF UK
U nemocnice 2, 128 08 Praha 2
e-mail: ivana.krajsova@vfn.cz

Literatura

1. Draelos ZD. Cosmetics in acne and rosacea. Semin Cutan Med Surg 2001; 3: 209–214.
2. Matsuoka Y, Yoneda K, Sadahira C, Katsuura J, Moriuc T, Kubota Y. Effects of skin care and makeup under instructions from dermatologists on the quality of life of female patients with acne vulgaris. J Dermatol 2006; 11: 745–752.
3. Toombs EL. Cosmetics in the treatment of acne vulgaris. Clin Dermatol 2005; 3: 575–581.
4. Toyoda M, Morohashi M. Pathogenesis of acne. Med Electron Microsc 2001; 1: 29–40.
5. Zouboulis CC. Acne and sebaceous gland function. Clin Dermatol 2004; 5: 360–366.